

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 17/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2010 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika o návrhu Okresného súdu Prešov na začatie konania o súlade ustanovenia § 226 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Návrh Okresného súdu Prešov o d m i e t a z dôvodu podania zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 11. decembra 2009 doručený návrh Okresného súdu Prešov (ďalej len „navrhovateľ“ alebo „okresný súd“) na začatie konania o súlade ustanovenia § 226 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) s čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“). Návrh je na úvodnej strane označený ako „*Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov*“. Navrhovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom tak, že ustanovenie § 226 OSP (ďalej aj „napadnuté ustanovenie“) nie je v súlade s čl. 144 ods. 1 ústavy.

Z návrhu vyplýva, že pred okresným súdom je vedené konanie sp. zn. 13 C 51/2007, ktoré bolo prerušené uznesením č. k. 13 C 51/2007-130 z 2. októbra 2009 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 29. októbra 2009). Toto uznesenie bolo odôvodnené tým, že okresný súd pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, a preto bolo potrebné konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP prerušiť (v jeho ďalšom priebehu je potrebné aplikovať napadnuté ustanovenie).

Ako vyplýva zo spisu okresného súdu sp. zn. 13 C 51/2007, o ktorého zapožičanie ústavný súd pre rozhodovanie o návrhu navrhovateľa požiadal, okresný súd pri prerušení konania a podaní návrhu ústavnému súdu vychádzal z tohto skutkového stavu:

Okresný súd vo veci prvý raz rozhodol rozsudkom č. k. 13 C 51/2007-57 z 3. októbra 2007 tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 750 000 Sk s „úrokom“ 6 % od 20. apríla 2007 do zaplatenia, vo zvyšnej časti (úrok z omeškania od 1. apríla 2005 do 19. apríla 2007) žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 7 Co 38/2008-87 z 18. septembra 2008 rozsudok okresného súdu v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd vo veci znova rozhodol rozsudkom č. k. 13 C 51/2007-97 zo 14. januára 2009 tak, že žalovanú zavial zaplatiť žalobcovi 24 895,44 € s úrokom z omeškania vo výške 6 % ročne od 20. apríla 2007 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Na odvolanie žalovanej krajský súd uznesením č. k. 5 Co 88/2009-119 z 9. júna 2009 rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd poukázal na to, že v zmysle § 226 OSP je prvostupňový súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a dodal: „*Citované zákonné ustanovenie znamená, že ak zruší odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vráti na ďalšie konanie, musí byť zabezpečené, aby sa právny názor kvôli ktorému bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené v ďalšom konaní uplatnil a aby nové rozhodnutie súdu prvého stupňa nemuselo byť znova zrušované z toho istého dôvodu ako skoršie rozhodnutie. Ak má byť prvostupňový súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O. s. p., musí odvolací súd v odôvodnení svojho zrušujúceho uznesenia zreteľne uviesť z akého právneho názoru vychádzal. Z právneho názoru odvolacieho súdu musí byť súdu prvého stupňa zrejmé, v čom spočíva naplnenie zrušovacích dôvodov, v čom spočívajú nedostatky v dokazovaní, skutkových zisteniach, skutkových záveroch alebo prečo bolo právne posúdenie súdu prvého stupňa chybné. Súdu prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu ako pri posudzovaní otázok z hmotného práva, tak aj pri aplikácii procesných predpisov a to vrátane pokynov, ako má ďalej postupovať po procesnej stránke, najmä aké ďalšie dôkazy majú byť vykonané a aké procesné vady majú byť odstránené.*“ Krajský súd poukázal na to, že už v skoršom svojom rozhodnutí „*vyslovil právny názor, podľa ktorého okresný súd vec nesprávne právne posúdil podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení a to podľa § 451 ods. 1, 2 OZ a podľa § 563 OZ. Z obsahu spisového materiálu sa už v tom čase odvolaciemu súdu javilo, že právny vzťah medzi účastníkmi je v danom prípade možné posúdiť podľa § 149 ods. 1 OZ, podľa ktorého, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Odvolací súd poukázal pritom aj na ust. § 149 ods. 3 OZ a § 149 ods. 4 OZ, na ust. § 149a OZ*“. Aj napriek tomu, že odvolací súd v skoršom rozhodnutí uviedol svoj právny názor tak, že je jednoznačne zrejmé, v čom spočívajú zrušovacie dôvody podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, ako aj nedostatky v dokazovaní, v skutkových zisteniach a najmä v skutkových záveroch a prečo posúdenie uplatneného nároku po právnej stránke bolo chybné, prvostupňový súd sa podrobne týmto neriadil a po čiastočnom doplnení dokazovania opätovne rozhodol rovnako. Hoci na vec nie je možné aplikovať § 451 ods. 1

a 2 Občianskeho zákonníka a § 563 Občianskeho zákonníka, čo vyslovil odvolací súd vo svojom zrušovacom rozhodnutí, prvostupňový súd opäť aplikoval citované zákonné ustanovenia na daný právny vzťah a nerozhodol podľa právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je v tomto konaní viazaný. V závere svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude rešpektovať právny názor vyjadrený v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu.

Ako vyplýva z návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, navrhovateľ žiada vysloviť nesúlad ustanovenia § 226 OSP, podľa ktorého ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, s čl. 144 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Navrhovateľ svoj návrh odôvodňuje nasledovne:

«Som sudcom Okresného súdu Prešov a konám ako samosudca vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13 C 51/07. V uvedenej právnej veci som dňa 14. januára 2009 rozhodol rozsudkom. Na základe odvolania bol tento rozsudok odvolacím súdom – Krajským súdom v Prešove – zrušený, pričom Krajský súd v Prešove vyslovil právny názor, s ktorým sa nestotožňujem a ktorý nepovažujem za správnu aplikáciu práva na daný prípad. ... Podľa môjho hodnotenia skutkových a právnych okolností, v rozhodovanom prípade mi odvolací súd ukladá postupovať v rozpore so zákonom. Z uvedeného dôvodu podávam podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy SR návrh na začatie konania o súlade ustanovenia § 226 zákona číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov a článku 144 ods. 1 Ústavy SR.

Ustanovenie článku 144 ods. 1 Ústavy SR je ústavným rámcom spôsobu konania a rozhodovania sudcov pri výkone svojej funkcie. V tomto článku sú vyslovené dve pravidlá vzťahujúce sa na konania a rozhodovanie sudcov:

- a) sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí*
- b) sudcovia pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.*

Podľa môjho názoru, ustanovenie § 226 Občianskeho súdneho poriadku je v rozpore s obidvoma pravidlami obsiahnutými v čl. 144 ods. 1 Ústavy SR.

Pojem „nezávislosť“ nie je v ústave ani v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch jednoznačne definovaný. Pod týmto pojmom však je možné chápať neprítomnosť akejkoľvek závislosti, podriadenosti alebo vplyvu iného orgánu na výkon funkcie sudcu. Obsahom tohto pojmu vo vzťahu ku konaniu sudcu sa zaoberajú viaceré dokumenty medzinárodných inštitúcií. Napríklad podľa Bangalórskeho princípu sudcovskej etiky, schválených hospodárskou a sociálnou radou Organizácie Spojených národov dňa 27. 06. 2006 „sudcovská nezávislosť je podmienkou právneho štátu a zárukou spravodlivého procesu. Sudca má vykonávať svoj úrad nezávisle, na základe vlastného hodnotenia skutočností a v súlade so svedomitým výkladom zákona. Výkon sudcovského úradu by nemal podliehať žiadnym vonkajším vplyvom na zaistenie osobného prospechu, nátlaku, vyhrážkam a priamym, či nepriamym zásahom zo strany akejkoľvek osoby jednajúcej z akéhokoľvek dôvodu.“

Podľa odporúčania Výboru ministrov Rady Európy prijatého 13. 10. 1994, „sudcovia majú rozhodovať v absolútnej nezávislosti a konať bez obmedzovania. Nemajú byť objektom vplyvov, nátlakov, hrozieb alebo nevhodných zasahovaní či už priamych alebo nepriamych ... Sudcovia musia bezpodmienečne slobodne rozhodovať svojím nestranným prístupom podľa svojho vlastného presvedčenia a svojho vlastného výkladu faktov v súlade s pravidlami platného práva“.

Z obidvoch citovaných dokumentov vyplýva, že obsahom sudcovskej nezávislosti je aj možnosť sudcu rozhodovať vec podľa svojho vlastného hodnotenia skutkového stavu a v súlade s platným právom. Zisťovanie skutkového stavu, ako aj aplikácia platného práva na takto zistený skutkový stav, je výsledkom duševnej činnosti, pričom je bežným javom, že pre rôznych sudcov má výsledok skúmania skutkového a právneho stavu v tej istej právnej veci rôzny obsah. Tento jav je podľa môjho názoru úplne legitímny a je, okrem iného, dôsledkom neúplnosti právnych noriem a možnosti dospieť pri výklade zákona k viacerým možným riešeniam, ako vo svojom diele „Ústavněprávní argumentace“ uvádza Pavel Holländer. Dielo sa venuje otázkam ústavného práva, ale vyslovené názory sa vzťahujú na výklad zákonov a aplikáciu práva všeobecne.

Ďalšími dôvodmi rozdielných výsledkov pri aplikácii práva je možnosť v niektorých situáciách zohľadniť „dobré mravy“ alebo „dôvody hodné osobitného zreteľa“ (napr. ust. § 3 a § 450 Občianskeho zákonníka). Uvedené pojmy nemajú určitý obsah, ale zohľadňujú hodnotovú orientáciu, životnú skúsenosť osoby.

Pojem „právny názor“ nie je v praxi vnímaný len v rovine aplikácie práva na zistený skutkový stav, obsahuje aj názory odvolacieho súdu na skutkové otázky (čo je pochopiteľné, pretože správna aplikácia práva je tesne spojená so správnym zistením skutkového stavu). Takýto obsah pojmu „právny názor“ však bráni sudcovi rozhodovať vec podľa svojho vlastného hodnotenia skutkového stavu, a teda obmedzuje sudcovskú nezávislosť.

Pokiaľ by sme pojem „právny názor“ vnímali len v rovine právnej, nie skutkovej, rozumeli by sme ním spôsob aplikácie práva na daný prípad, jednu z viacerých možností aplikácie práva na daný prípad. Pojem „právny názor“ teda predpokladá možnosť existencie odlišného právneho názoru ako toho, ktorý bol vyslovený. Je teda celkom zjavné, že právny názor nie je totožný s obsahom ústavného zákona, resp. ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorými je súd podľa článku 144 ods. 1 Ústavy SR viazaný.

Ustanovenie článku 144 ods. 1 Ústavy SR pritom nie je splnomocňovacím ustanovením, na základe ktorého môže zákon rozšíriť výpočet právnych aktov, ktorými je súd pri rozhodovaní viazaný, je to taxatívny výpočet. Nie je možné teda považovať viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu za viazanosť zákonom samotným (ustanovením § 226 Občianskeho súdneho poriadku), vzhľadom na rozdielnosť obsahu pojmu „zákon“ a „právny názor“.

Skutočnosť, že právne názory vyslovované odvolacími súdmi nie sú vždy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, je zrejmá aj z praxe dovolacieho súdu, keď sú známe prípade nesprávnej aplikácie práva odvolacími súdmi. ...

Uvedomujem si, že vyslovovanie právneho názoru pri zrušení veci je podstatnou súčasťou kasačného odvolacieho systému. Som však presvedčený, že viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu nie je nevyhnutnou podmienkou efektívneho odvolacieho konania v podmienkach Slovenskej republiky. Odvolacie konanie v SR nie je založené na výlučne kasačnom princípe, odvolací sud má možnosť rozhodnutie súdu prvého stupňa aj zmeniť, ak je nesprávne. Vyslovovanie právneho názoru odvolacím súdom je pri zrušení veci prospešným prvkom, avšak jeho akceptácia nemôže byť povinnosťou konajúceho súdu.

Odvolací súd môže pri zrušení veci vysloviť právny názor, ale aj sudca prvostupňového súdu musí mať slobodu a nezávislosť zväziť tento názor a vyvodiť z neho následky. Pokiaľ bude konajúci sudca presvedčený o správnom názore odvolacieho súdu a sám sa s ním stotožní, nebude sa už jednať o zásah do nezávislosti súdu a súd by nebol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu – bol by viazaný zákonom, resp. všeobecne záväzným právnym predpisom na potrebu aplikácie ktorého ho upozornil vyslovený právny názor odvolacieho súdu. Pokiaľ sa sudca prvostupňového súdu s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožní, môže mu byť (namiesto viazanosti právnym názorom) uložená povinnosť po zrušení veci vykonať všetky dôkazy, potrebné pre rozhodnutie veci podľa vysloveného názoru odvolacieho súdu a odvolací súd môže v prípade opätovného podania odvolania vo veci s konečnou platnosťou rozhodnúť. Takáto úprava by umožnila v plnom rozsahu uplatňovať zásadu dvojinštančnosti konania.»

Navrhovateľ označil ako vedľajšieho účastníka vládu Slovenskej republiky zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

Tomuto návrhu predchádzal obdobne odôvodnený návrh okresného súdu na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 226 OSP s čl. 144 ods. 1 ústavy v súvislosti s jeho rozhodovacou činnosťou vo veci sp. zn. 13 C 51/2007, ktorý bol ústavnému súdu doručený 6. októbra 2009. Podaním doručeným ústavnému súdu 19. októbra 2009 však okresný súd vzal tento návrh späť s odôvodnením, že „v tomto čase nie sú splnené procesné podmienky na podanie takéhoto návrhu“. Ústavný súd konanie o návrhu okresného súdu uznesením č. k. PL. ÚS 21/09-11 z 25. novembra 2009 zastavil, keďže nezistil žiadny relevantný dôvod na to, aby späťvzatiu návrhu navrhovateľa nevyhovelo.

II.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a), b) a d) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov, nariadení vlády a všeobecne záväzných právnych predpisov s ústavou.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy ústavný súd začne konanie, ak podá návrh na začatie konania súd.

Podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd začne konanie, ak návrh podá súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou. Podľa § 19 zákona o ústavnom súde sa súdom podľa § 18 ods. 1 písm. d) uvedeného zákona rozumie príslušný senát alebo samosudca. Podľa § 21 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak je účastníkom konania súd, zastupuje senát jeho predseda.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až f) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily..., môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

Podľa § 226 OSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) druhej vety OSP súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Legitimácia všeobecného súdu na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom predpokladá spojitosť konania pred všeobecným súdom vyjadrenú tak, že podaniu návrhu musí predchádzať rozhodovacia činnosť takého súdu. V tejto rozhodovacej činnosti ako zákonom upravenom postupe je potrebné podľa úsudku všeobecného súdu vyložiť a použiť všeobecne záväzný právny predpis, ktorého vyslovenie nesúladu s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, všeobecný súd mieni uplatniť v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Rozhodovacia činnosť všeobecného súdu v zmysle § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde chápe preto ústavný súd ako postup, v ktorom po začatí konania všeobecný súd smeruje k rozhodnutiu vo veci samej, t. j. k výroku o tom, čo je požadované v návrhu na začatie konania (v žalobe) a v jeho odôvodnení. Ak v tomto postupe nemá miesto interpretácia a aplikácia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorého vyslovenia nesúladu všeobecný súd mieni uplatniť v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, potom nie je splnený základný predpoklad na ochranu ústavnosti poskytovanú ústavným súdom v konaní podľa čl. 125 ústavy, za ktorý treba považovať len také konanie o súlade právnych predpisov začaté všeobecným súdom, ktorému predchádza konanie pred všeobecným súdom, v ktorom má materiálne dôjsť (podľa obsahu prítomného návrhu)

k použitiu napadnutého ustanovenia zákona, t. j. k subsumpcii skutkového stavu pod napádanú právnu normu (právne normy). Tento predpoklad nie je splnený, ak k takému použitiu napadnutého ustanovenia nielenže nedochádza, ale pre nedostatok procesných podmienok alebo zjavnú neopodstatnenosť žaloby ani nemôže dôjsť (PL. ÚS 7/04).

Ak všeobecný súd napriek tomu, že nie sú splnené tieto dva kumulatívne predpoklady jeho aktívnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov, podá návrh na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov, je návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou [§ 25 ods. 2 v spojení s § 18 ods. 1 písm. e) zákona o ústavnom súde].

Interpretácia a aplikácia ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorého vyslovenie nesúladi všeobecný súd uplatňuje v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, musí teda v rozhodovacej činnosti všeobecného súdu vytvárať právny základ pre jeho rozhodnutie v danej veci.

Ako ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní návrhu z jeho obsahu, príloh a pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 13 C 51/2007 zistil, podstatou veci prejednávanej okresným súdom pod sp. zn. 13 C 51/2007 je prípad žalobcu, ktorý sa domáha zaplata peňažnej čiastky od žalovanej, pričom okresný súd dospel k záveru, podľa ktorého prijatie kúpnej ceny žalovanou za prevod spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti (bez ohľadu na to, či žalovaná bola alebo nebola právne vlastníkom tohto spoluvlastníckeho podielu) treba posudzovať ako bezdôvodné obohatenie sa žalovanou na úkor žalobcu – plnenie z nepoctivých zdrojov, a odvolací súd vychádzajúc z rovnako zisteného skutkového stavu veci vyslovil právny názor, podľa ktorého o bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej nejde (pretože bola spoluvlastníkom prevádzaného podielu). Sám okresný súd v skorších rozhodnutiach posúdil nárok žalobcu podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a krajský súd vyslovil právny názor, podľa ktorého pri posudzovaní nároku žalobcu je nevyhnutné vychádzať z § 149 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. To sú podstatné okolnosti konania, v spojení s ktorými má vzniknúť ústavný problém, o riešenie ktorého okresný súd žiada ústavný súd.

Z uvedeného je zrejmé, že vo veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. 13 C 51/2007 vytvárajú (v zmysle vyššie uvedeného) právny základ pre jeho rozhodnutie ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ žiada, aby ústavný súd v konaní o súlade právnych predpisov rozhodol nálezom tak, že v nesúlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 ústavy) je ustanovenie § 226 OSP.

Z uvedeného je zrejmé, že za tejto situácie nie je splnený základný predpoklad na ochranu ústavnosti poskytovanú ústavným súdom v konaní podľa čl. 125 ústavy na základe návrhu na jeho začatie všeobecným súdom, a to už len z dôvodu, že v konaní pred všeobecným súdom nemá a ani nemôže dôjsť k subsumpcii skutkového stavu veci pod všeobecným súdom napádanú právnu normu (§ 226 OSP).

Vychádzajúc z týchto právnych názorov dospel ústavný súd k záveru, že okresný súd je v tomto konaní zjavne neoprávnenou osobou na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov. Preto ústavný súd návrh odmietol už pri predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy by sa mohol zaoberať návrhom, ktorého predmetom by bolo vyslovenie nesúlady ustanovenia § 226 OSP s čl. 144 ods. 1 ústavy v prípade, ak by takýto návrh na začatie konania ústavnému súdu podal iný subjekt než všeobecný súd (čl. 130 ústavy).

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, že návrh navrhovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2010

